

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliæ Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

32. An residentia Episcoporum pertineat ad Principes sœculares? Ne item
Episcopi Ecclesiarum bona dissipent; ne decimas fructuum præter quam
consuetas exigant, & alia similia faciant. &c. Ex part. 3.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76442](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-76442)

De Immunit. Eccles. Resol. XXXI. 117

RESOL. XXXI.

An Reges possint se intromittere quando ab aliquo Episcopo non seruatur aliquod Decretum Concilij Tridentini? Ex part. i. tract. 2. Ref. 102. alias 101.

§. 1. **A**ffirmatiue responderet, loquens de Rege Hispaniarum, Bobadill, in polit. tom. 1. lib. 2. c. 18. n. 194. & Ceuall. tract. de cognit. per viam viol. p. 1. gl. 6. n. 63. & p. 2. q. 3. n. 9. & 9. 9. n. 16. vbi sic afficit: [En nuestra España se practica, que el Rey nuestro Señor, y su Real Consejo, sea Iuez competente, para que se guarde el Concilio Tridentino.]

2. Sed istam practicam non solum Theologi, sed etiam Iurisconsulti minimè admittunt: vnde Pereira in tract. de man. reg. p. 1. c. 8. n. 11. sic ait: [Responda est illa praxis, quæ maximè inualuit pluribus sententiis Senatus corroborata, quod ad regium Tribunal supplicare licet, quoties aliquod Concilij Tridentini decretum ab Episcopo non obseruatur; quasi Reges sint Concilij Protectores; hoc enim repugnat ipsi Concil. sess. 21. de reform. cap. 3. nec his caibus violentia inest, cui occidri per saecularem debeat.] Ita ille, & ego. Quando igitur Episcopus non obseruat aliquod Concilij Decretum, recurrendum est ad Archiepiscopum, & non ad Regem.

RESOL. XXXII.

An residencia Episcoporum pertineat ad principes saeculares?

Ne item Episcopi Ecclesiastarum bona dissident, ne decimas fructuum præter quam consuetas exigant, & alia similia faciant, &c. Ex part. 3. tract. 1. Ref. 42.

§. 1. **A**ffirmatiue respondent aliqui, & sic afficit Ortiz in summa cap. 6. num. 3. [Pueden los Reyes hacer que los Obispos y Curas residan.] Sed contraria sententiam omnino tenendam esse puto cum Filliucio tom. 2. tr. 28. p. 2. c. 9. n. 136. & Azorio p. 2. lib. 11. c. 7. vbi sic ait: Si quæras an Regum sit prohibere, vel curare, ne Episcopi absint à suis Ecclesiis ultra tempus canonico iure constitutum, ne item Ecclesiastum bona dissident, nec decimas fructuum, præterquam consuetas, exigant, &c. Respondet hoc, & alia similia Regum non esse, quia laici in Clericos potestatem, & iurisdictionem non habent, & possunt monere Romanum Pontificem, vt cure disciplinam Ecclesiasticam ab Episcopis seruari. Sic Azorius, & Filliucius.

RESOL. XXXIII.

An Principes seu Ministri Regi faciendo literas horatoria ad Episcopos, ut ab aliqua mala determinatione desistant, ut est in vsu in Regno Neapolitanico, faciant contra libertatem Ecclesiasticam, & incidant in censoras Bullas? Ex part. 1. tract. 2. Ref. 55. alias 54.

§. 1. **N**egatiam sententiam docet Coriolanus in Bull. Cena excomm. 16. vbi sic habet: [Hortatoriae hinc non comprehendantur; est autem hortatoria, litera amicabilis si Episcopus aliquid contra laicum impertinenter faciens ab officialibus saecularibus hortatur, ut desistat à faciendo talia.] Idem etiam docet Megal. in 3. p. lib. 3. cap. 19. n. 6. quia verba exhortatoria solum consilium important, & necessaria-

tem non inducunt; nisi tamen in his literis Princeps prelatoriis verbis vteretur, & non tantum exhortationis: nam in tali casu res esset multum scrupulosa: nam preces Principum mandato æquiparantur.

RESOL. XXXIV.

An Ministri Regi possint detinere in Cancelleriis Bullas Apostolicas ad examinandum, & executioni mandandum? Ex part. 1. tract. 2. Ref. 13. alias 12.

§. 1. **A**ffirmatiue respondent Iurisconsulti, & præcipue Ceualllos in tract. de cognitione Sup. hoc in Rel. leg. & per viam viol. in Prolog. n. 157 glossa 6. n. 6. & Glossa 7. infra in Ref. n. 33. Ioan. de Hevia in Curia Philipp. p. 1. s. 1. n. 5. Seife 47. s. Ignor. de inhibitionib. iust. Arag. c. 8. s. 3. n. 83. & 88. Cenedus ad medium, sed lege cam in quæ canonicis, quæq. 45. num. 21. & sequent. Flores per totam. & de Mena, Couartuñas & alii: & ex Theologis hæc alias eius te sententiam videtur approbare Malderus, Episcopus Antuerpensis, in 2. 2. quæst. 5. art. 10. dub. 8. in fine, vbi & ex Ref. 12. sic ait: [Non videtur improbable, quod Couartuñas præt. qq. cap. 35. accuratè tradidit, ex Papæ consensi præscriptione, vnu immemorabili, & euidenti spiritualis regiminis vtilitate, Tribunalia regia in quibusdam regnis ita praticare, vt sine sua permissione, & consensi nequeant quædam apostolica mandata executioni mandari.] Ita ille. Sed hæc magis absolute docuit Rodriguez in Addit. ad §. 9. Bull. Crucifix. fol. mihi 159. sic afferens: [Dudafe mas, si los Reyes, Príncipes, y Oidores de los Cofrejos Reales, deteniendo las letras apostolicas, quedan descomulgados por la Bulla de la Cena: y respondo que no, porque el Iuez Ecclesiastico no los tiene por descomulgados, ni su Santidad, sabiendo que lo hazé de ordinario, los declara por tales, ni el pueblo Christiano los exulta.] Hieronymus Llamas in instruct. Confess. p. 1. cap. 7. §. 19. sic ait: [Est aduertendum, quod ab immemorabili Reges Hispanie examinant literas Apostolicas, sic gratia, sicut iustitia, cum omni reverentia, & subiectione, solum ne dolosæ, suspicæ sint, vel furtiuæ, & subreptitiæ: & hoc cedit in obsequium Apostolicæ Sedis: & si ij limites non exceduntur, hoc non damnant Summi Pontifices, neque censuris vetant; scilicet si malitiosæ, & cauteles id fiat, in fauorem vnius, & dannum alterius.] Et ex Iacobo de Graffis in decisi. p. 1. lib. 4. c. 10. n. 120. videntur adesse concordata inter Pontificem, & Regem nostrum super hoc, nam ita loquitur: [Consideratis, vobisque literis de hac re à Papa Regi Philippo missis, & è contra, censeo non esse condemnados, nec incurrite excommunicationem Regios Magistratus, expedites Regium Exequatur, & illud impiantates, donec aliter à Sede Apostolica decisum fuerit. Cœant autem ministri Regis, cuius mens fæcissima est, in non inferendo preiudicium sanctæ Sedi Apostolicae; neque diuexent negotiatores in non expediendo Regium Exequatur.] Ita de Graffis. Vide etiam Henriquez lib. 4. c. 12. n. 6. in Glossa, lit. Q. & Ioan. de la Cruz de Statu Relig. lib. 1. c. 6. art. 2. dub. 2. concil. 1.

2. Sed his non obstantibus, communiter Theologici docent, nullo modo sustineri posse vnum retinendi, & examinandi literas Apostolicas per laicam potestatem: vnde quia Zerola in præz. p. 1. ver. Litera Apostolica, affirmatiua sententiam docebat in editio-ne facta Lugduni, ex permisione Magistri Sacri Palatij, in loco citato fuerunt apposita in margine hæc verba: *Cautè lege: nam sunt hec contra autoritatem Apostolicam, & iurisdictionem Ecclesiasticam.* Et idem hanc secundam opinionem mordicus tenet Filliucius.